İki genç “Marx’ı okudum (Hoşuma da gitti)” diye söz yazıp, Katy Perry’nin “Bir kızı öptüm” şarkısının müziğine, bir video yapıp Youtube’a koymuşlar.

Berthold Brecht’in önerdiği yabancılaşma etkisi oyuncunun seyirciye kendisinin rolünü yaptığı karakter olmadığını hissettirmesi olarak görülebilir. Gençlerin çektiği klipte, muhtemelen farkında olmadan böyle bir yabancılaşma etkisi görülüyor. İşçilerin birliğinden söz ederek birbirlerinin ellerini birleştirdiklerinde kendilerinin işçi, ellerinin birleşmesinin de işçilerin birliği olmadığı çok açık.

Bir gangster rolünde, bir pezevenk rolünde uygulandığında doğrudan burjuva davranışın eleştirisine varan yabancılaşma etkisi, bu gençlerin durumunda ters bir sonuç veriyor. Çünkü bir işçiyi ya da devrimciyi değil kendilerini oynuyorlar. Yabancılaşma etkisi, kendi yabancılaşmalarıyla örtüşüyor. Sahneledikleri, Amerikan hayalinin entegral birer parçası olan grup kurup evlerinin garajında müzik yapan gençler sahnesiyle üniversite kampüsünde her türlü zevkiyle yaşamın tadını çıkaran gençler sahnesinin birleşimi. Bunlar için işçi sınıfının ayaklanması kendi gerçeklikleriyle hiç alakası olmayan bir tahayyül olması gerek. İşte çarpıcılık da burada. Yabancılaşma etkisi, kendilerinin yabancılaşmasıyla özdeşleşmelerine varırken, ta en baştan yabancılaştıkları rol değil, rolden sıyrılmış kendilikleri ortaya çıkıyor.

Avrupa’da paraların birleşme hikayesi Avro’nun ortaya çıkışından çok öncelere gider. Televizyonlardaki soyunma programı Tutti Frutti’lerde Ecu hayali de dağıtılmaya başlanmamıştı daha. Mark’lar birleşti. “Paraların birleşmesi” diye dile getirilen olayda birleşme olmadığını ilk o zaman gördük. Mark’lardan biri diğerini yok etti. Yok olan Mark’ın 50 Marklık banknotlarında Engels’in, 100 Marklık banknotlarında Marx’ın resmi vardı.

“Bu ikisinin ne alakası var?” diye sorabilirsin. Müsadenle, bağlantıyı kurmadan, yorumsuz öylece bırakayım.